



## Indhold

### **Islands EU-ansøgning risikerer at gå i fisk** **2**

*Af Louise Wendt Jensen*

Selv om EU's stats- og regeringsledere har givet grønt lys for optagelsesforhandlingerne med Island, er det langt fra sikkert, at det ender med et medlemskab. EU-skepsissen er stigende blandt islændingene, og fiskeripolitikken kan blive et uoverstigeligt problem.

### **Polen – hvilken krise?** **6**

*Af Per Nyholm*

Den tanke slår mig, mens jeg i Sobieski-Expressen, et af Polens bedste tog, kører fra Wien til Warszawa.

### **Tilnærmelser, men ingen romance** **9**

*Af redaktionen*

I denne uge tilbringer EU's kommissær for udvidelse og naboskabspolitik, Štefan Füle, ikke mindre end to dage i Hviderusland. Besøget kan være et varsel om nye tider i det ellers kølige forhold mellem EU og Hviderusland.

### **Magtkamp om udenrigstjenesten** **10**

*Af redaktionen*

Det var ikke småting, der faldt på plads, da Europa-Parlamentet onsdag godkendte en plan for EU's fælles udenrigstjeneste.

### **En vision for et sundere EU** **11**

*Af redaktionen*

EU's sundhedsministre samledes i denne uge til et uformelt møde. Dels for at styrke det europæiske samarbejde om bekæmpelse og behandling af kræft. Og dels for at forbedre håndteringen af globale pandemier. Samtlige af EU's sundhedsministre var enige om, at de ikke vil slække på sundheden – trods den finansielle krise.



## Islands EU-ansøgning risikerer at gå i fisk

*Af Louise Wendt Jensen*

**Selv om EU's stats- og regeringsledere har givet grønt lys for optagelsesforhandlingerne med Island, er det langt fra sikkert, at det ender med et medlemskab. EU-skepsissen er stigende blandt islændingene, og fiskeripolitikken kan blive et uoverstigeligt problem.**

Det er nu næsten et år siden, at Island indleverede sin ansøgning om at blive medlem af EU. 17. juli sidste år, og på topmødet 17. juni i år sagde stats- og regeringslederne så god for, at optagelsesforhandlingerne kan gå i gang.

Men selvom islændingene selv har budt op til dans ved at ringe på døren, er det absolut ikke sikkert, at de stadig står der og er klar til at træde indenfor, når forhandlingerne er færdige. I EU-kredse er der stor bekymring for, at det kan ende med "en Norge", altså en ansøgning, som regeringen har ønsket og forhandlet om, men som befolkningen afviser ved en folkeafstemning, som det er sket to gange i Norge.

Og det, der kan udløse et rungende nej, er det, som også i høj grad var med til at spænde ben for nordmændene, nemlig EU's fælles fiskeripolitik, som er den absolut største knast for islændingene. Det vil helt sikkert være et krav fra EU's side, at EU-trawlere skal have adgang til de islandske fiskebanker, men her står Island særdeles stejlt. Både EU-tilhængere og modstandere ser det som helt utopisk, at de islandske fisk bliver delt med resten af EU og har ikke lyst til at hæve forbuddet mod udenlandske investeringer i islandsk fiskeri.

Den islandske udenrigsminister Össur Skarphéðinsson, der er EU-tilhænger, har offentligt udtalt, at man i Reykjavik ikke kan acceptere en dårlig fiskeriaftale med EU.

Islændingene kan ikke forstå, at der skulle gå noget fra andre, hvis de ikke deler deres fisk, for det er ikke fisk, EU har tilgang til i dag. Samtidig er de bange for overfiskeri og bæredygtigheden i deres fiskebestand.

### **Flere torskekrige**

For islændingene er fiskene ikke kun et spørgsmål om økonomi. Fiskene er en del af islændingenes arv og nærmest et symbol på deres suverænitæt. De er i høj grad forbundet med følelser, for det var dem, der i sin tid gjorde islændingene til et rigt folk. I 1940'erne udgjorde det islandske fiskeri 90 procent af landets valutaindtjening. I dag er det 40 procent af Islands udenlandske indkomst, der kommer fra fiskeriet, som tegner sig for 10 procent af landets bruttonationalprodukt, mens syv procent af arbejdsstyrken tjener deres løn i fiskeindustrien. Hvert år fanger Island omkring 1,7 millioner ton fisk, hvor de 27 EU-lande til sammenligning til sammen fanger 4,6 millioner ton.



## EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

I forhold til Islands befolkning på 320.000, som er mindre end Maltas, der er EU's mindste med 400.000 indbyggere, er fiskeriet altså proportionelt en meget, meget større sektor i Island end i nogen af EU-landene.

Islændingene har da også altid kæmpet med næb og kløer for deres fisk. Således har de udkæmpet tre torskkrige med Storbritannien i henholdsvis 1958, 1972 og 1975. Islands udvidelse af sin fiskerizone betød, at briterne i tre omgange sendte krigsskibe til Island for at beskytte britiske trawlere i islandsk farvand. Islændingene brugte blandt andet en kæmpesaks for at klippe de britiske fisketrawl i stykker, og fiskekrigen var til sidst så alvorlig, at den var tæt på at koste dødsfald, når de engelske krigsskibe stødte sammen med små islandske kystvagtsskibe. Hvis ikke islændingene får en fiskeriundtagelse i forbindelse med et EU-medlemskab, vil de britiske trawlere frit kunne vende tilbage til de islandske farvande, hvis et flertal af fiskeriministrene mener, det skal være muligt.

### **Ingen særbehandling**

Men noget tyder på, at det kan blive meget svært for islændingene at få en permanent fiskeriundtagelse fra EU-reglerne.

Olli Rehn, der var udvidelseskommissær i den forrige kommission, Barroso I, udtalte i efteråret, at EU "i ekceptionelle og vel-retfærdiggjorte tilfælde godt kan gå med til overgangsordninger, så visse EU-regler først træder i kraft nogen tid efter optagelse. Men sådanne ordninger vil være begrænsede både tids- og omfangsmæssigt. Vi stræber efter løsninger, ikke afvigelser." Med andre ord: der er ikke noget, der hedder 'permanente undtagelser' fra de fælles EU-politikker, og så kan det blive meget svært at få parterne til at mødes.

Jon Baldwin, tidligere udenrigsminister i Island og glødende EU-tilhænger har sagt til nyhedsmediet EUobserver:

"Island vil aldrig gå med (i EU, red.), hvis vi skal give adgang til vores fiskebestand. Islændingene vil se det som ikke mindre end den spanske hærs komme."

### **Krisen har skabt bitterhed**

Når det forholder sig sådan, kan man undre sig over, at der overhovedet er afsendt en ansøgning fra Reykjavik til EU, men det var faktisk heller ikke et overvældende flertal, der stod bag ansøgningen.

Ud af Altingets 63 medlemmer stemte 33 medlemmer for en ansøgning, mens 28 var imod og to undlod at stemme. Af de 33 stemte de venstre-grønne, som kan sammenlignes med SF herhjemme kun ja, fordi partiet er i regering med Socialdemokraterne, der er det eneste reelle pro EU-parti i Island. Den socialdemokratiske regeringsleder Jóhanna Sigurardóttir havde gjort det klart, at faldt forslaget, så faldt regeringen også.



## EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Mange års højkonjunktur fik som bekendt en brat afslutning på få dramatiske dage i oktober 2008, da Islands tre største banker Glitnir, Landsbanki og Kaupthing kuldsejlede i kølvandet på sammenbruddet i den amerikanske investeringsbank Lehman Brothers og kom under statens kontrol.

Det har efterladt islændingene med en kæmpegæld og et behov for en stabil valuta, og mange – herunder socialdemokraterne – mener, at landets status som EU-ansøgerland forbedrer kreditværdigheden og stillingen i forhold til Den Europæiske Centralbank.

Men den finansielle krise og bankkrakkene har også gjort mange islændinge bitre på EU, fordi støtten fra EU forekom utilstrækkelig.

### **Faldende meningsmålinger**

Briterne valgte i stedet at benytte antiterrorregler for at begrænse pengestrømme og på den måde redde britiske kunders opsparinger i Icesave.

Og sammen med Holland blokerede Storbritannien for, at Island kunne få hårdt tiltrængt støtte fra den internationale valutafond, IMF, indtil striden om Icesave var løst. Islændingene valgte nemlig at holde islandske småsparere skadesløse, mens hollandske og britiske indskydere ikke nød samme fordel.

De to lande vil tvinge den islandske stat – og dermed alle islændinge – til at tilbagebetale omkring 3,8 milliarder euro som hollændere og briter mistede, da bankerne krakkede, og som den hollandske og britiske stat har lagt ud.

Mange islændinge føler, at EU har taget parti for deres egne medlemslande, og at de nu skal betale for et problem, som er skabt af banker og den politiske elite, som ikke har taget deres ansvar på sig i tide, men har handlet totalt økonomisk uansvarligt.

Og bitterheden kan aflæses i meningsmålingerne.

I november 2008 var 60 procent af befolkningen for at indsende en ansøgning om EU-medlemskab, mens 40 procent var imod. 14. juni i år viste en meningsmåling, at 58 procent gik ind for, at man trak ansøgningen tilbage, mens 24 procent var imod, og 18 procent var i tvivl.

### **Maraton eller spurt?**

Alligevel bliver den islandske regering ved med at insistere på, at landet har et oprigtigt ønske om at komme med i EU, og med stats- og regeringsledernes accept af, at optagelsesforhandlingerne kan begynde, går processen nu i gang. Hvor lang tid det vil tage, før forhandlingerne er afsluttede, og den islandske befolkning kan give deres endelige mening til kende ved en folkeafstemning, er dog uvist.

I forbindelse med tidligere udvidelser har processen fra modtagelsen af ansøgningen om medlemskab til den endelige tiltrædelse taget mindst tre år.



## EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Men Island er allerede med i det indre marked og Schengen-samarbejdet gennem det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), og vurderingen lyder på, at landet så på forhånd har indført to tredjedele af EU-lovgivningen. Processen kan derfor speedes betragteligt op.

EU's nuværende udvidelseskommisær Stefan Füle har nævnt, at omkring 14 måneder kan være et realistisk tidsperspektiv, og dermed kunne Island og Kroatien måske optages samtidig i 2012. Bliver det tilfældet vil der være tale om en veritabel spurt i optagelsessammenhæng.

For EU-ivrige islændinge kan det dog meget vel komme til at vise sig, at der i stedet bliver tale om et langstrakt maraton. For stemmer islændingene nej i denne omgang, vil et medlemskab af EU ligge meget langt ude i fremtiden.



## Polen – hvilken krise?

*Af Per Nyholm*

Den tanke slår mig, mens jeg i Sobieski-Expressen, et af Polens bedste tog, kører fra Wien til Warszawa: Her er sket et mirakel. Landet ligger sommergrønt og yppigt, byerne kan ind imellem virke skrammede, men der er biler på gader og veje – masser af dem, og de er nye. Butikker ses over alt, fyldte til bristepunktet. Forstædernes lejekaserner moderniseres, parker lægges ud, historiske bygninger sættes i stand. Moderne arkitektur marcherer frem på bekostning af fortidens døde fabrikker, disse hæslige minder om en kommunistisk drøm, der skulle vise sig at være et mareridt.

Jeg er undervejs til endnu en konference om demokratiets natur, dets oprindelse, dets virke, dets former, inviteret af det polske udenrigsministerium. Endnu en, skriver jeg. De er vigtige, disse konferencer. De er vigtige, fordi de minder os om det, vi er tilbøjelige til at glemme, at i Centraleuropa herskede indtil for nylig de mest mistrøstige tilstande, diktatur, censur, forløjet historie, kulturfornægtelse, skævvreden økonomi, borgernes undertrykkelse, en fattigdom så tænderskærende, at det naturligt rige Polen ikke kunne brødføde sig selv.

I dag er alt dette overstået. Polen er en europæisk succes, en succes i det EU, som polakkerne i lighed med de øvrige centraleuropæere blev medlemmer af i 2004. Det går vel an at sige, at polakkerne aldrig har haft det bedre. Aldrig nogensinde. De er omgivet af fred, sikkerhed og velstand uden lige i deres ofte tragiske og voldsomme historie. Nu er eksistenskampen overstået og vundet. Man lever i venskab med tyskerne, og man har, forsikrer udenrigsminister Sikorski, et stadig bedre forhold, i hvert tilfælde formelt, til russerne, som under alle omstændigheder er rykket langt ud mod øst. Det umiddelbare naboskab tager ukrainerne sig af, og med dem organiserer man europamesterskaberne i fodbold 2012. Også her er der sat en tyk streg under tidligere tiders ikke altid nemme regnskab.

### **Uskadt gennem krisen**

Polen er med 38 millioner veluddannede, hårdt arbejdende og selvbevidste indbyggere er på vej til at blive den regionale stormagt, en stormagt, der virker i kraft af sine ideer, sin økonomi og sin geografiske position. Modsat andre EU-lande er Polen kommet næsten uskadt gennem den økonomiske krise og synes ikke i nævneværdig grad at være ramt af den finanskrisen, der fulgte. Bankerne virker velkonsoliderede, hjemmemarkedet ekspanderer, den økonomiske vækst, som længe lå på 5-6 procent om året, faldt sidste år til 1,5 procent, men ventes i år at ramme de tre procent. Selv i de værste måneder af finanskrisen var Polen ikke i minus.

Med sidste søndags valg af den liberale Bronislaw Komorowski til ny og ikke helt magtesløs statschef får ministerpræsident Donald Tusk omsider en politisk legekammerat, der ikke vil kaste sand i hans lovgivningsapparat, men tværtimod bistå ham med en fornyelse af sundhedssektoren, pensionssystemet og andre nødvendige reformer. I Warszawa, en af Europas mest dynamiske



## EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

hovedstæder, ikke den smukkeste, slet ikke, men snarere interessant som følge af sin debat og sine mange intellektuelle, kan man desuden høre, at man nok vil fjerne sig lidt fra Washington, den i nostalgiske kredse forgudede forbundsfælle, til fordel for et nærmere samarbejde med Bruxelles, Berlin og Moskva, en vigtig og rigtig kurskorrektion i forhold til den linje, som tvillingbrødrene Kaczynzki stod for, Lech K. som præsident til sin død i en flyulykke nær Smolensk i april, Jaroslaw K. som regeringschef, dernæst som oppositionsfører og endelig – mislykket - som præsidentkandidat i kamp med den mere frisindede, den mere europæiske Komorowski.

Valgresultatet viser Polen som en stadig mere moderne og indflydelsesrig magtfaktor, som et land hvis fremskridt og stabiliserende optræden i en ikke fuldstændig spændingsfri del af Europa gør de kredse til skamme, der før EU-udvidelsen advarede, demagogisk og snæversynet, mod den polske blikkenslager. Han eksisterer selvfølgelig, denne blikkenslager. Han har sin egen glimrende forretning og bidrager positivt til såvel Polens som kontinentets økonomi. Han er også glad for markedsøkonomien og dermed for EU. Selv EU-skeptikeren Jaroslaw Kaczynski sporede denne stemning og halede i valgkampens sidste fase ind på Komorowski med en EU-aktivisme, der forskrækkede hans katolsk-nationalistiske omgivelser. En konklusion? Vakler gelederne fra Paris over Rom til Madrid – og selv i Berlin – så kan det fastslås, at i Polen ønsker den politiske elite, ungdommen, det demokratiske borgerskab, erhvervslivet og selv reformkommunisterne mere Europa, ikke mindre, selv en Europahær, selv en europæisk økonomisk regering. Tvivlerne findes ude på landet og især i det tilbagestående østlige Polen, hvis betydning, både demografisk og økonomisk, er faldende.

Polen har af egen drift været europæisk i over 1000 år og var i 1683 den stormagt, der under kong Jan Sobieski, reddede kristenheden med et dristigt ridt mod tyrkerne foran Wiens porte. Prøjsen, Rusland og Østrig takkede for denne heltedåd ved at dele Polen imellem sig. Efter 1795 fulgte Polens fuldstændige undergang som stat og et massebord, der skulle vare til 1989. Millioner forsvandt i nazisternes koncentrationslejre, andre millioner forsvandt i kommunisternes koncentrationslejre. Katyn-massakren, hvis ofre – mange tusinde polske krigsfanger - Kaczynski ville vise en sidste ære, da hans fly faldt ned, blev beordret af Sovjetdiktatoren Josif Stalin i den hensigt, som han delte med sin daværende forbundsfælle, Adolf Hitler, at berøve polakkerne deres traditionelle ledere og elite. Begge enedes fortrinligt til Anden Verdenskrigs afslutning om dette, at en god polak var en død polak.

Efter 1795 og helt frem til slutningen af 1980'erne lærte polakkerne at leve under jorden, fædrelandet glemte man aldrig. Omsider, i 1989, miraklernes og revolutionens år, vendte Polen tilbage, ikke længere mellemkrigsårenes autoritære Polen, ikke kommunisternes vanvid, men et ægte Polen, forestået af elektrikereren Lech Walesa og hans intellektuelle, opmuntret af Johannes Paul, den polske pave, en af det tyvende århundredes helt store skikkelser. Med andre ord vore dages Polen, som ikke længere er leverandør blot af skinker og computere, men også af europæiske værdier.



## EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

I Sobieski Expressen, prestigetoget med dens glimrende spisevogn (hvornår har DSB serveret en ordentlig frokost på strækket fra København til Aalborg?) spørger jeg en polak, hvad der mon var sket, hvis man for blot 30 år siden havde sagt til en af de kommunistiske magthavere, at i 2010 ville Sovjetunionen, Tjekkoslaviet og Jugoslavien være væk, Warszawapagten og Comecon ville være væk, de baltiske stater, som var væk, og de centraleuropæiske republikker, som næsten var væk, ville ikke blot være tilbage, men de ville være medlemmer af NATO og EU. Polakken ryster på hovedet. En utænkkelig tanke. Var man blevet fængslet? Næppe. Snarere var man blevet anbragt på et sindssygehospital.

Men sådan gik det. Europæerne fandt sig selv. Af det splittede kontinent - Vesteuropa som tilhørte amerikanerne, og det kan vi roligt være taknemmelige for, og Østeuropa som tilhørte russerne – blev til det samlede Europa, Europa med et centrum. I dette centrum udgør Polen med sin store befolkning, med sin udstrækning fra Østersøen til Karpaterne og sit hele potentiale kernestykket.

Jeg færdedes i 1980erne ganske meget i dette landskab, som toget nu suser igennem. Jeg bildte mig selv, mine redaktører og mine læsere ind, at nok ville ufravigelige biologiske omstændigheder snart nødvendiggøre indsættelsen af nye magthavere. Jeg kendte nogle af disse unge kommunister (en af dem var den senere præsident Kwasniewski, som i 1999 bragte Polen ind i NATO). Jeg skrev lystigt, at vi nærmede os en mere reformistisk kommunisme, og at vi måske – løbet af to til tre generationer ville have at gøre med så nogenlunde tålelige vilkår i dette stykke Europa, som vi i Vesten – i vor arrogance og vor uvidenhed – foretrak at glemme.

Jeg tog fejl. Også jeg var uvidende. Heldigvis. Er der noget, jeg har lært af mine mange år i Centraleuropa, så er det, at Europa er et revolutionært kontinent, ideernes og idealernes kontinent, kontinentet, der aldrig falder til ro, kontinentet, der igen og igen overrasker sine ofte mavesure kritikere. Polen er, hvad dette angår, det måske bedste eksempel på, at ikke alene har vi brug for mere Europa, men også at Europa og de europæiske institutioner formentlig vil gå styrket ud af den krise, som angstmagerne, grædekonerne og mørkemændene har så travlt med at pådutte os.

Krise? Hvilken krise? Tal med den polske blikkenslager. Han er rigere, friere og sikrere end nogensinde.

*Per Nyholm er kommentator ved Jyllands-Posten. Han var avisens Centraleuropa- og Balkankorrespondent 1986 til 2005. Han har skrevet bogen Europæerne (Lindhardt og Ringhof, 2008).*



## Tilnærmelser, men ingen romance

*Af redaktionen*

**I denne uge tilbringer EU's kommissær for udvidelse og naboskabspolitik, Štefan Füle, ikke mindre end to dage i Hviderusland. Besøget kan være et varsel om nye tider i det ellers kølige forhold mellem EU og Hviderusland.**

EU har i flere år sat hårdt mod hårdt over for Hviderusland i et forsøg på at fremme demokratiske reformer og respekt for borgernes fundamentale rettigheder. Hvideruslands præsident Lukasjenko, også kendt som Europas sidste diktator, har på sin side har orienteret sig kraftigt mod Rusland og vendt EU ryggen.

Kommissærbesøget og den mulige opblødning i forholdet mellem EU og Hviderusland hænger sammen med, at begge parter trods uenigheder har stærke fælles interesser. Særligt energiforsyningen er interessant: Hviderusland er transitland for megen af den naturgas, der løber fra Rusland til EU. Og ligesom EU er afhængig af gassen, er Hviderusland afhængig af den russiske betaling for at benytte landet som transitland.

Samtidig er der i EU flere – særligt polske – stemmer, der fremhæver, at når det gælder politisk praksis og borgernes rettigheder, adskiller Hviderusland sig ikke stort fra Rusland, som EU anlægger en anden, mere forsonlig linje overfor.

Trods de nye toner er der ikke noget, der tyder på, at en stor romance er under opsejling mellem EU og Hviderusland. Så sent som i marts talte udenrigsrepræsentant Catherine Ashton med store bogstaver over for Hviderusland og gav udtryk for stor bekymring over forholdene for demokrati, menneskerettigheder og fundamentale friheder i landet.

### Læs mere:

EU's pressemeddelelse Hvideruslands afskæring af gas til Europa:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/797&format=HTML&aged=0&language=EN&quiLanguage=en>

Om EU's relationer til Hviderusland: [http://eeas.europa.eu/belarus/index\\_en.htm](http://eeas.europa.eu/belarus/index_en.htm)



## Magtkamp om udenrigstjenesten

*Af redaktionen*

**Det var ikke småting, der faldt på plads, da Europa-Parlamentet onsdag godkendte en plan for EU's fælles udenrigstjeneste.**

Forud for godkendelsen lå en magtkamp, hvor Parlamentet søgte maksimal indflydelse på udformningen af den nye og omfattende institution, som med udenrigsrepræsentant Catherine Ashton i spidsen skal repræsentere EU i mere end 130 lande.

Parlamentet lagde stor vægt på, at det fælleseuropæiske aspekt skulle styrkes i planen. Blandt andet satte de krav om et større antal vicechefer i udenrigstjenesten.

”Når Parlamentet har trukket det i langdrag, er det fordi, det er det håndtag, de kan dreje på, for at få indflydelse. Parlamentet har ikke indflydelse på politikken, men på budgettet for den nye udenrigstjeneste. Parlamentet skal godkende forslaget, og derfor presser man selvfølgelig Ashton så langt som muligt for at få hende til at danse efter Parlamentets pibe”, siger Marlene Wind, professor på Københavns Universitet.

Processen er ikke usædvanlig, men en del af den udvikling, der pågår i EU i disse år. ”Der foregår jo en magtkamp, hvor Parlamentet hele tiden søger mere indflydelse. Der er ikke noget odiøst i, at et parlament gerne vil have indflydelse. Og den udenrigspolitiske institution er særligt vigtig. Man regner med, at den vil få stigende betydning i de kommende år, og derfor er det helt naturligt, at Parlamentet forsøger at påvirke processen”, siger Marlene Wind.

Næste skridt i processen er forhandlinger med Ministerrådet om en endelig plan for den fælles udenrigstjeneste.

### Læs mere:

Tidligere artikler om den nye udenrigstjeneste:

<http://www.ugebrevet-europa.dk/artikel.asp?AjrDcmntId=1255>

<http://www.ugebrevet-europa.dk/artikel.asp?AjrDcmntId=1278>



## EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

### En vision for et sundere EU

*Af redaktionen*

**EU's sundhedsministre samledes i denne uge til et uformelt møde. Dels for at styrke det europæiske samarbejde om bekæmpelse og behandling af kræft. Og dels for at forbedre håndteringen af globale pandemier. Samtlige af EU's sundhedsministre var enige om, at de ikke vil slække på sundheden – trods den finansielle krise.**

"Den økonomiske krise, som vi i øjeblikket oplever, kan være en trussel mod vores ambitiøse sundhedspolitik. Dette uformelle møde er derfor vigtigt." Sådan lød ordene fra Laurette Onkelinx, den belgiske vicepremierminister og sundhedsminister, som var ordstyrer på det uformelle møde for EU's sundhedsministre. Mødets vigtigste emne handlede om, hvordan EU-landene sammen kan blive bedre til at bekæmpe og behandle kræftsygdomme.

#### **Screeninger til alle særligt udsatte**

Der var bred opbakning til, at langsigtede nationale planer er nødvendige på kræftområdet, og at disse skal omfatte både forebyggelse, screeninger og specialiseret behandling til hver enkelt kræftpatient. Desuden var alle enige om at yde en maksimal indsats for at sikre, at befolkningsgrupper med særlig risiko for brystkræft, tyktarmskræft og livmoderhalskræft alle tilbydes screeninger for at komme i gang med behandling i tide.

Med hensyn til kræftforskningen var alle mødets deltagere også indforståede med en fælles og mere sammenhængende tilgang.

#### **Bedre håndtering af pandemier**

Spørgsmålet om hvordan Europa fremover kan blive bedre til at håndtere globale sygdomme – a la svineinfluenzaen – blev også diskuteret på mødet. Gennem et tættere samarbejde med WHO skal eksisterende procedurer forbedres. Fx skal informationen til borgerne omkring vacciner effektiviseres, selve vaccineringen skal optimeres og adgang til vacciner forbedres.

Generelt var ministrene enige om, at EU-landene såvel som resten af verden må stå sammen – ikke mindst pga. af krisen – for at kunne udvikle bedre metoder til at håndtere globale pandemier fremover.

**Læs mere:** <http://www.eu2010.be/>